

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: **X.**, narozený dne X.
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 4. 2024, č. j.: KRPA-125453-16/ČJ-2024-000022-ZSV

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 15. 4. 2024, č. j.: KRPA-125453-16/ČJ-2024-000022-ZSV, jímž byl podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „z.p.c.“), zajištěn za účelem vycestování. Doba zajištění žalobce byla podle ust. § 124 odst. 3 z.p.c. stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaná nedostatečně zohlednila míru zásahu napadeného rozhodnutí do žalobcova života. Žalobci bylo rozhodnutím ze dne 15. 4. 2024 uloženo správní vyhoštění na dobu tří let, ovšem jeho neoprávněný pobyt na území netrval již od X., ale až od X., neboť žádal o udělení mezinárodní ochrany. Zároveň ani nevěděl o ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, chybně se domníval, že mu byla povolena ochrana, protože jednal toliko nedbalostně. Žalobce očekává zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění coby podkladu pro rozhodnutí o zajištění, které musí být podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 26. 4. 2012, č. j. 4 As 16/2012-30, dostatečně odůvodněno a musí se v něm posoudit všechny okolnosti, pro něž nelze použít mírnější instituty, což žalovaná neučinila. Podle rozhodnutí NSS, sp. zn. 9 As 5/2010, představuje institut zajištění cizince mimořádný nástroj umožňující zasáhnout do ústavně chráněných práv v čl. 7 odst. 1 a 8 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Správní orgány musí při rozhodování o zajištění postupovat s maximální obezřetností a musí taktéž důkladně zkoumat důvodnost zajištění. Žalobce poukázal na zásadu přiměřenosti postupu správního orgánu obsaženou v ust. § 2 odst. 3 správního řádu, když podle rozhodnutí Ústavního soudu, sp. zn. Pl. ÚS 5/01, musí zasahování státu respektovat spravedlivou rovnováhu mezi požadavky obecného zájmu společnosti a ochrany základních práv jednotlivce.
3. Na základě výše uvedeného žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit, aby tak byl propuštěn ze zajištění na svobodu.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná uvedla, že v napadeném rozhodnutí poukázala na konkrétní okolnosti případu a definovala skutkové jednání nasvědčující závěru, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečné pro realizaci správního vyhoštění a že žalobce naplnil skutkovou podstatu v ust. § 124 odst. 1 písm. b) z.p.c. Žalovaná se vypořádala s realizovatelností správního vyhoštění, dlouhodobé překážky jej znemožňující neexistují. Vzhledem k jednání žalobce a jeho pobytové historii by žalobce nerespektoval pravomocné rozhodnutí o správním vyhoštění či uložení zvláštní opatření a nadále by pobýval na území. Žalobce nečinil žádné kroky k legalizaci svého pobytu, na území opakovaně neoprávněně setrval, ač si byl vědom povinnosti vycestovat. Nerespektováním právních předpisů si žalobce zapříčinil stav nedůvěryhodnosti, protože žalované nezbylo než přistoupit k zajištění. Žalobu navrhla žalovaná zamítnout.

IV. Obsah správního spisu

5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 15. 4. 2024 v 7:30 hodin byl žalobce X. kontrolován policejní hlídkou a bylo zjištěno, že je veden v Schengenském informačním systému (úřední záznamy ze dne 15. 4. 2024, č. j.: KRPA-125453-1/ČJ-2024-001216 a č. j.: KRPA-125453-5/ČJ-2024-001216).
6. Dne 15. 4. 2024 bylo s žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění z důvodu pobývání na území bez platného oprávnění k pobytu (oznámení o zahájení správního řízení, č. j.: KRPA-125453-11/ČJ-2024-000022-ZSV).
7. V rámci podání vysvětlení dne 15. 4. 2024, z něžž byl vyhotoven protokol, č. j.: KRPA-125453-12/ČJ-2024-000022-ZZC, žalobce mj. uvedl, že do Schengenského prostoru vstoupil dne X. a po celou dobu bydlí X. v pronajatém pokoji v bytě na adrese, kterou si nepamatoval. V České republice pracuje na různých brigádách, chtěl by tu zůstat natrvalo, neoprávněnosti svého pobytu si nebyl vědom, požádal o udělení azylu. V České republice ani jinde

v Evropské unii nemá žádné vazby soukromé, rodinné ani majetkové, X. Ve vycestování mu nebrání žádná překážka, ve vlasti mu nic nehrozí, pouze nestihl včas splatit půjčku.

8. Rozhodnutím žalované ze dne 15. 4. 2024, č. j.: KRPA-125453-14/ČJ-2024-000022, bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 a 9 z.p.c. uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce tří let; dále bylo ve výroku rozhodnutí konstatováno, že podle ust. § 179 z.p.c. nebyly shledány důvody znemožňující žalobcovo vycestování a jeho vycestování je možné. Jak je zřejmé z odůvodnění, žalobce se na území zdržoval nelegálně nejméně X. Dne X. žalobce požádal o mezinárodní ochranu, přičemž řízení bylo ze strany NSS ukončeno odmítnutím kasační stížnosti dne X. V evidenci nežádoucích osob byl žalobce veden X.
9. Dne 15. 4. 2024 vydala žalovaná žalobou napadené rozhodnutí, podle jehož odůvodnění nelze od žalobce očekávat jeho dobrovolné vycestování. Žalobce neřešil svoji pobytovou situaci, na území se zdržoval nelegálně a neskýtá záruku, že bude plnit povinnosti uložené žalovanou. Na s. 4 a 5 napadeného rozhodnutí se žalovaná zabývala nemožností uložení zvláštních opatření v ust. § 123b odst. 1 z.p.c. a shledala jejich zjevnou neúčelnost. Lhůta trvání zajištění byla stanovena na 90 dnů při zohlednění předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Žalobce nedisponuje cestovním dokladem a doba vydání náhradního cestovního dokladu se u třetích zemí pohybuje od 40 do 60 dnů. Jelikož v České republice nežijí žádné žalobci blízké osoby ani jeho rodinní příslušníci, nebudou zajištěním dotčeny rodinné a soukromé poměry žalobce.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu podle ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž přihlížel i k případným nezákonnostem nad rámec žalobních bodů v souladu se závěry rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 8. 11. 2022 ve spojených věcech C-704/20 a C-39/21, a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
11. Soud ve věci rozhodl bez jednání, protože postupoval dle ust. § 172 odst. 5 z.p.c.
12. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) z.p.c. *police je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*
13. Podle ust. § 124 odst. 3 z.p.c. *police v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je police povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je police oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*

14. Podle ust. čl. 5 odst. 4 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) *každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.*
15. Nejprve se soud vyjádří ke stavu, který zde byl v době rozhodování žalované. K uvedenému dni by napadené rozhodnutí obstálo.
16. Z jednotlivých žalobních námitek se soud nejprve zaměřil na tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, již žalobce spatřoval v jeho nedostatečném odůvodnění. Soud poukazuje na konstantní judikaturu NSS, podle které platí, že „*z odůvodnění rozhodnutí správního orgánu musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej vedly k uložení sankce v konkrétní výši*“ (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46, ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 1/2010-53, nebo ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Těmto požadavkům na odůvodnění rozhodnutí žalovaná v projednávané věci podle názoru soudu dostala, neboť v napadeném rozhodnutí srozumitelně popsala, z jakých skutkových a právních okolností vycházela, jakými úvahami byla při svém rozhodování vedena a co ji vedlo k zajištění žalobce. Soud dospěl k závěru, že žalovaná se konkrétní situací žalobce podrobně zabývala a napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně a plně v souladu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.
17. Námitka nepřiměřené délky zajištění není důvodná, neboť se žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí délkou zajištění řádně zabývala na s. 8, kde odkázala na předpokládaný časový rámec. Coby zásadní potíže byla shledána absence cestovního dokladu žalobce, s ohledem na nutnost opatřit náhradní cestovní pas a na délku navazujících úkonů je třeba odůvodnění žalované považovat za logické a ústící v závěr o přiměřenosti délky zajištění, úvahy žalované byly rovněž vyhovujícím způsobem individualizovány na žalobcův případ. Z konstantní judikatury NSS vyplývá, že „*hlavním kritériem pro stanovení doby trvání zajištění je předpokládaná složitost přípravy výkonu správního vyhoštění (§ 124 odst. 3 zákona ... o pobytu cizinců ...), proto musí být v odůvodnění rozhodnutí o zajištění uveden výčet předpokládaných úkonů potřebných k realizaci vyhoštění s uvedením odhadu jejich časové náročnosti*“ (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Požadavky na odůvodnění doby zajištění a určení časového rámce jednotlivých úkonů nutných k realizaci správního vyhoštění je nutno odvíjet od konkrétních skutkových okolností věci, přičemž v mnoha případech nebude možné trvat na uvedení konkrétní doby potřebné pro provedení každého konkrétního úkonu, zvláště za situace, kdy je realizace některých kroků závislá na součinnosti příslušných orgánů země, do níž má být cizinec vyhoštěn. V takových případech může být obtížné odhadnout, jak dlouho budou trvat úkony směřující k vyhoštění cizince. Obecně tedy postačuje, pokud je v rozhodnutí logicky shrnuto, jaké konkrétní úkony bude třeba za účelem realizace vyhoštění učinit a jak dlouho by tyto úkony měly dle zkušeností žalované trvat (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 5. 2021, č. j. 6 Azs 18/2021–29, či ze dne 29. 3. 2019, č. j. 4 Azs 5/2019–25).
18. Ohledně realizovatelnosti správního vyhoštění NSS konstatoval již v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j.: 7 As 79/2010–150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS: „*správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo*

§ 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“ Výkon správního vyhoštění se v případě žalobce jevil jako zcela realistický. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala neexistenci překážek trvalejší povahy, a to jak absenci hrozeb v zemi původu, jež by výkonu správního vyhoštění bránily, tak i absenci vazeb žalobce k území České republiky. Překážku realizovatelnosti správního vyhoštění nepředstavuje ani chudoba v zemi původu a snaha usadit se a pracovat v Evropské unii; socioekonomická motivace překážkou vyhoštění není.

19. V citovaném rozsudku NSS, č. j.: 7 As 79/2010–150, jakož i např. v rozsudku NSS ze dne 15. 6. 2022, č. j. 6 Azs 59/2021-27, se také výslovně poznamenává, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro naplnění tohoto účelu. Jestliže žalobce v návaznosti na azylové řízení namítal nesprávnost určení doby, po kterou má v České republice neoprávněně pobývat, potom tato argumentace nemůže být předmětem nynějšího rozhodování soudu o žalobě o zajištění za účelem vycestování.
20. V případě žalobce nebylo taktéž možné přistoupit k uložení zvláštních opatření dle ust. § 123b odst. 1 z.p.c. Žalobce sám během podání vysvětlení dne 15. 4. 2024 v zásadě negoval všechny okolnosti, jež by potenciálně mohly vést k uložení zvláštních opatření. Žalovaná v napadeném rozhodnutí (s. 4 a 5) řádně a důkladně odůvodnila, proč nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření, přičemž se zabývala každým opatřením zvlášť, a to individuálně s ohledem na konkrétní situaci žalobce.
21. Ke dni svého vydání by tudíž napadené rozhodnutí obstálo, soud však s ohledem na mezinárodní závazky České republiky dále zkoumal, zda nenastala po vydání rozhodnutí nějaká skutečnost, jež by trvání zajištění bránila. Uvedený požadavek vyplývá z ustanovení čl. 5 odst. 4 Úmluvy (srov. např. rozsudek NSS ze dne 4. 9. 2019, č. j.: 9 Azs 193/2019–48). Soud však neshledal žádnou zásadní okolnost, kvůli níž by mělo dojít k prolomení ust. § 75 odst. 1 s.ř.s., tj. k provedení přezkumu ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
22. Žalovaná napadeným rozhodnutím ani předcházejícím řízením neporušila základní zásady ani elementární procesní ustanovení správního řízení. Soud konstatuje, že z obsahu správního spisu žádné takové pochybení nevyplývalo a nebylo soudem zjištěno. Rovněž soud neshledal ani žádné porušení ust. čl. 7 a 8 Listiny základních práv a svobod. Napadené rozhodnutí je přezkoumatelné, vše nezbytné řádně odůvodněné a doba zajištění zvolena přiměřeně konkrétním okolnostem.
23. Ze všech výše uvedených důvodů soud žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.
24. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalované náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 9. května 2024

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce